

Юлія Вікторівна ВЕРНІК,
науковий співробітник
Інституту біографічних досліджень НБУВ
(Київ).

ІНТЕРНЕТ ЯК ДЖЕРЕЛО БІОГРАФІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СУЧАСНИКІВ

Розглядаються новітні способи фіксації щоденної соціальної активності сучасної людини засобами інтернет. Аналізуються електронні інформаційні ресурси — джерела біографічної інформації, описані етапи їх систематизації та групування за визначеними критеріями. Досліджується зв'язок між методами збору, структурування та обробки біографічної інформації та професійною діяльністю, мережевою активністю та віком.

Ключові слова: джерела біографічної інформації, соціальні мережі, блоги, персональні дані, домени.

Consider innovative ways of fixing the daily social activity of modern person online means. Analyzes the electronic information resources — sources of biographical information, describes the steps of ordering and grouping them according to certain criteria. Investigate the relationship between the methods of collecting, structuring, biographical information processing and professional activity, network activity and age.

Keywords: *sources* of biographical information, social networks, blogs, personal data, domains.

Рассматриваются новейшие способы фиксации ежедневной социальной активности современного человека средствами интернет. Анализируются электронные информационные ресурсы — источники биографической информации, описаны этапы их систематизации и группировки по определенным критериям. Исследуется взаимосвязь между методами сбора, структурирования, обработки биографической информации и профессиональной деятельностью, сетевой активностью и возрастом.

Ключевые слова: источники биографической информации, социальные сети, блоги, персональные данные, домены.

Розвиток новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, що пронизують усі сфери життєдіяльності суспільства, обумовлює ті трансформації, що відбуваються з людиною у сучасному реальному та віртуальному просторі. Утворюються нові форми соціальних зв'язків. Це вимагає від індивіда нових якостей, нових форм представлення в створюваному комунікативно-інформаційному середовищі та обумовлює зміни у його системі цінностей і навіть інколи стає основним простором життєдіяльності. Перед сучасною людиною, котра в силу сьогоденної специфіки наразі існує в двох протилежних просторах, — соціальному та віртуальному, — задача соціокультурного визначення постає у зовсім іншому ракурсі. Світ соціального як сукупність різних соціальних інститутів чітко регламентує діяльність і певним чином обмежує її поведінку, в той час як світ віртуального безмежний і накладає на людину у процесі її самовизначення менше обмежень (відкритість і незавершеність особистості стають особливостями сучасної культури). Таке формування віртуальної ідентичності у мережі інтернет (за П. Келлі) є відображенням трансформацій реальної ідентичності людини, що характеризує наслідки змін у структурі суспільства [4].

Підґрунтям для дослідження даного процесу можна вважати теорії соціальних комунікацій (К. Шенон, У. Уівер, Г. Ласуел, Т. Ньюкомбо, М. Маклюен, Д. Гавра), концептуальні ідеї віртуалістики та інформаційного суспільства (М. О. Носов, Ф. І. Гиренок, М. Кастельс, Н. Луман, Д. Белл, А. Тоффлер); вивчення віртуальної ідентичності (В. Фриндте, Т. Келер); дослідження он-лайн спільнот і віртуальних світів (Т. Белсторф, К. Рідінгз, Б. Уелман, С. Хільц); теоретичні засади розробки веб-технологій (Н. Саліван, Н. Галахер, Б. Скотт, Т. Нейл, Д. Снук); концепції діяльності наукових спільнот тощо (Т. С. Кун, В. І. Вернадський, М. Г. Ярошевський, А. В. Петровський та ін.).

Із поширенням новітніх комунікаційних технологій та впровадженням їх у щоденне життя людини, відбуваються суттєві зміни і в організації професійної діяльності вчених-біографістів, зокрема стосовно пошуку, відбору, структурування й оперування джерелами біографічної інформації. На зміну традиційним джерелам поступово приходять електронні аналоги друкованих видань, інформація збагачується іконографічним, аудіо та відео контекстом, занепадає епістолярний жанр і ведення щоденників, натомість утворюються нові форми оприлюднення персональної інформації — соціальні мережі, блоги.

Одними з перших форм віртуального спілкування на початку 90-х рр. XX ст. були ехо-конференції (fidonet), чат-програми (Internet Relay Chat — IRC), де більшість учасників не користувалися своїми справжніми іменами. Ступінь довіри до ідентичності, представленої користувачем того чи іншого комунікаційного ресурсу, була не високою і не давала змогу дослідникам-біографістам повноцінно використовувати наявну біографічну інформацію. З цього приводу можна згадати феномен популярності віртуальних особистостей у другій половині 1990-х – на початку 2000 рр. (Горний, 2000 <http://www.netslova.ru/gorny/v1.html>).

Але із розвитком мережевого суспільства та виникненням нового капіталу — інформації, її основними «акціонерами» та зберігачами стали «інформаційні олігархи» — нетократи, а основною тенденцією суспільства з подібною структурою стала поступова відмова від «нестабільної» ідентичності, що надавалася користувачами мережі. Таким чином, інформація набуває більшої цінності тоді, коли вона є унікальною та достовірною, тому і «віртуальні Я», як складові інформаційного обміну, повинні стати стабільними та вартими довіри у інших учасників мережевого простору.

Завдяки спрощенню доступу до мережі суттєво змінюється і сам контент, яким наповнюється інтернет: інформацію, що продукується професіоналами, багато в чому заміщують у самому широкому сенсі звичайні тексти, фото, відео, створювані непрофесійними користувачами, які водночас є і головними споживачами такої інформації. Користувачі інтернету стають як авторами та, так і редакторами своєї інформації, а головним критерієм цінності того чи іншого ресурсу стає як кількість людей, які його переглядають, так і достовірність існуючої там інформації (особистих даних).

У результаті змінюється сприйняття інтернету користувачами — від хаотичного нагромодження різноманітної інформації до простору самопрезентації та комунікації. Так, принципово новим в організаційному плані представлена структурованість соціальної мережі, в якій відбувається побудова своєї особистої мережі, де можуть знаходитися і залучатися інші користувачі. Тому представленість себе під неіснуючим ім'ям значно знижує можливості виконання цієї задачі (в деяких мережах є навіть відсоткова кількість заповнюваності особистої інформації для повноцінного спілкування з іншими користувачами мережі, виставлення певного матеріалу).

Таким чином, спілкування у просторі соціальних мереж стало сприйматися як більш реальне та персоніфіковане. Кожне повідомлення, отримане у соціальній мережі, супроводжується супутньою інформацією про автора (ім'я та фото-аватарка). Кожна персональна

сторінка дає уявлення про зв'язки людини з іншими («друзі»), загальні дані про особу, хроніку подій, фото, відео матеріали та коло її інтересів. У розділі загальної інформації, наприклад мережі FB, можна отримати: короткі відомості про основні місця роботи (навіть із позначкою вмінь і навичок, мабуть для створення потенційного резюме для роботодавців, або так званий зв'язок із професійними мережами) та навчання (вища та середня освіта); сімейний стан і родичів; місце проживання; а також контактну та основну інформацію (електронна адреса, мобільний телефон, дата народження, адреса, стать, мова спілкування, іменини, віросповідання, політичні погляди). Також можна вказати адресу своєї особистої веб-сторінки та прив'язку до інших профілів у мережі (VK, Instagram, Twitter, SnapChat, YouTube, Line, WeChat, Kik, Pinterest, LinkedIn, Skype, QQ, SoundCloud, Spotify, Ask.fm, Tumblr). Передбачена також можливість розповіді про себе, додавання інших імен, даних при народженні, та зазначення улюблених цитат. Окремо винесено основні події з життя людини за роками на основі внесеної попередньої інформації із загального розділу.

У розділі фото та відео матеріалів додаються світлини з життя людини з можливістю розташування їх за альбомами та з позначенням або виділенням на них осіб, імена яких є в даній соціальній мережі. Таке впізнавання осіб за обличчям може запропонувати визначити наразі і сам FB.

У розділі додаткової інформації про особу можна ознайомитися з колом її зацікавленостей: фільми, телепередачі (переглянуто, хочу подивитися, відмітка «подобається», рекомендовані друзями), музика (відмітка «подобається» або слухати пізніше), книжки (прочитано, хочу прочитати, відмітка «подобається»), спорт (команди та спортсмени), додатки та ігри (з особистими рекомендаціями до «друзів») і зібрані на підставі цього узагальнені відомості уподобань персони.

На основі аналізу хроніки подій створена рубрика «Заходи» (вже минули та найближчі очікувані відвідування з перетином осіб із оточення, зазначеного в «Друзях», які вже там побували або планують відвідати), тобто складання певних публічних зв'язків особи.

Окремої уваги для вивчення заслуговує розділ «Групи», учасником яких є дана людина. Існуючі відкриті групи при цьому можуть не нести якоїсь особливої або нової інформації, це можуть бути групи загальної людської зацікавленості («Добрих та позитивних людей», прихильників політичних партій або лідерів, спортсменів, громадських об'єднань). Існуючі закриті групи мали б надати більше інформації про особу (в першу чергу професійної), проте в силу своєї

обмеженості доступу учасників до групи не дають змогу вивчення матеріалу дослідникам-біографістам. Поряд із цим існують професійні спільноти відкритого типу з певним обмеженням осіб, що розміщують матеріал та необмеженим колом зареєстрованих учасників для обговорення та коментування матеріалів. Так «Українське біографічне товариство», представлене в мережі FB і засноване на базі Інституту біографічних досліджень, значно розширює можливості пошуку, відбору й оприлюднення біографічного матеріалу, оскільки значна частина документів джерельної бази, а також більшість дослідників-біографістів і краєзнавців знаходяться саме у регіонах. Постійно обновлювана інформація про видатних діячів нашого суспільства, минулих років і сьогодення, фото матеріали, інформація про загальні заходи та конференції, виставки та зустрічі, являються головним чинником залучення як досвідчених науковців, біографістів, так і всіх, хто цікавиться рідною історією та культурою.

Даний матеріал має стати додатковим джерелом для наповнення Українського національного біографічного архіву в плані уточнення персональних даних народження, смерті, сфер діяльності, навчання, місць перебування, фото, відео контенту. Доповнюваний із нових архівних джерел завдяки відкритому доступу інтернета, особистих архівів родичів, персональних сторінок у соціальних мережах, блогах, на основі спогадів, особистих повідомлень, створюваних генеалогічних гілок родин, він стає майже основним матеріалом створення біографії сучасника.

У сучасному наявному інтернет-просторі перенасиченість інформаційними потоками може водночас привести і до певної хаотичності та невпорядкованості персональних відомостей. Для дослідника-біографіста в такому випадку стає першочерговою задачею структурування масиву даних і відокремлення відібраних джерел від інформаційного шуму. Якщо для пошуку якоїсь певної видатної особистості минулих десятиліть шляхи збору матеріалу більш-менш відомі, а це: аналіз особових документів (щоденників, приватних листів, мемуарів, генеалогії родини, буденних документів, довідок, особових карток, медичних карток, аудіо, відео інформації тощо); аналіз біографічних творів, що написані іншими авторами (життєписи, енциклопедичні довідки, некрологи, офіційні біографії); біографічне інтерв'ю, тобто тривалі бесіди, в яких людина розповідає про окремі події її життя; фокус-групи, де ведучий збирає різних людей і пропонує їм висловити власні погляди щодо життя тієї чи іншої особи, що є особливо важливим для визначення ролі спірних постатей в історії). То для складання повноцінної біографії сучасника, навіть широко представленого в мережі, на сьогодні відсутні

чітко визначені методики опрацювання матеріалу. Різнопланова біографічна інформація надає необмежені можливості ознайомлення з життям і діяльністю особи, як власноруч зафіксованою в мережевому просторі, так і на основі даних сторонніх осіб, створюючи майже цілісну картину образу сучасника. Особиста інформація, подана людиною для презентації себе в середовищі, може доповнюватися, розширюватися, але в той же час водночас може вступати і в протиріччя зі світоглядним сприйняттям себе іншими, що потребує від біографіста відстежувати й аналізувати весь наявний різнобічний матеріал. Відбір і структурування його за певними критеріями має й також певну залежність від характеристик професійної діяльності особи, мережевої активності, віку.

На прикладі кількох доменів (діяч мистецтва і культури, науковець і підприємець) спробуємо окреслити шляхи виокремлення біографічного матеріалу із всієї мережі інтернет. На першому етапі для відібраних трьох доменів проведемо загальний відбір за ключовими словами «ім'я» та «прізвище» пошуковиком типу Google. Увесь матеріал подається відразу структурований за загальними відомостями, картинками, відео, новинами та додатками. Для більш уточненої інформації в разі наявності дублюючих даних персон із однаковими іменами, будемо поступово розширювати ключі пошуку, додаючи «по-батькові», країну, місце проживання, професію або інші вже відомі дані (навіть перетини з іншими особами).

Другий етап складніший і вимагає від дослідника візуально переглянути відібрані сайти, об'єднуючи їх у певні групи за визначеними критеріями. В залежності від потреб шукача інформації умовно поділимо їх на три групи: 1) пізнавальна, освітня, інформаційно-довідкова; 2) поповнення біографічних ресурсів; 3) усі виявлені згадки, які можна використовувати у біографічному (просопографічному, генеалогічному) дослідженні.

В якості інформаційно-довідкової функції для відбору сайтів про відомого діяча мистецтва та культури можливе використання даних із вікі, електронних аналогів традиційних довідкових енциклопедій, довідників, словників, біографічних сайтів зразка <http://biography.nbu.gov.ua/>, <http://www.biographybase.com/>, <http://esu.com.ua/>.

Для другої групи в якості наповнення біографічних ресурсів значно поширюється обсяг необхідної інформації з включенням генеалогічних родових дерев (<https://www.myheritage.com.ua/>, <http://prashhur.com/>), архівних документів із Державної архівної служби України (<http://www.archives.gov.ua/>), Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства (undiasd.archives.gov.ua), каталогізованих бібліотечних публікацій із офіційними біографіч-

ними виданнями, журнальними та газетними публікаціями, інформація з офіційних сайтів установ і організацій, власні авторські публікації, фото зі світлин і відеоматеріали з сервісів відеохостингу зразка YouTube тощо.

Нині все частіше виникає потреба у представленні життя та діяльності особи повноцінно та різнобічно, з використанням усієї позитивної та негативної інформації. Тому використання для наповнення баз біографічних ресурсів усієї (а не лише офіційно представленої) інформації є найбільше розповсюдженим способом побудови офіційної біографії персони.

Так, в третій групі використання джерел біографічної інформації маємо спиратися на всі наявні згадки в інтернеті про особу. Якщо в нашому випадку персона відома та популярна, веде публічне життя, то такої інформації буде забагато, починаючи від власної інформації діяча (персональний сайт із особистими публікаціями, фото, відео контентом, ведення блогу, створення профілів у соціальних мережах, twitter, instagram для зворотнього спілкування, коментування, перепости та оцінювання «like»), до причетних до нього усіх перетинань ключових слів (анонси концертів, заходів, публікації в ЗМІ, зокрема і в «жовтій пресі»), фото і відео прихильників, негативні відгуки, часто замовлені для піару, громадська діяльність, неформальні зустрічі та презентації, особисті враження користувачів і неофіційні повідомлення, створення спільнот і сторінок у соціальних мережах іншими особами).

Такий спектр різнопланової інформації створює для біографіста-дослідника певні труднощі, тому як ніякої теоретичної та методологічної бази обробки даного масиву інформації, її сортування й узагальнення, використання такого роду даних досі не існує. Але і відкидання такої інформації, занесення її до категорії інформаційного шуму, значно звужує простір та об'єктивно заважає процесові побудови об'єктивної біографії.

Розглядаючи етапи виокремлення біографічної інформації з мережевого простору для другого відібраного домену — «науковець», маємо спочатку проаналізувати всю специфіку діяльності сучасного вченого. Як відомо, наукова комунікація у сукупності процесів представлення, передачі та отримання наукової інформації є основним механізмом функціонування та розвитку науки, одним із найважливіших засобів її зв'язку з суспільством, а також необхідною умовою формування та розвитку особистості вченого. Основу такої комунікації складає професійне спілкування учасників. Якщо раніше структурно така взаємодія складалася з безпосередніх зв'язків ученого (особисте спілкування, наукові дискусії, бесіди), наукових пуб-

лікацій (книжки, наукові та реферативні журнали, збірники праць, матеріали конференцій, наукові дослідження) та змішаних форм (методологічні семінари, наукові конференції, симпозиуми, тренінги), то з розвитком інформаційних технологій, глобалізацією світової спільноти відбуваються процеси перетворення наукової діяльності. Все частіше вона стає формою поєднання традиційних моделей спілкування вчених і створюваних нових віртуальних форм взаємодії. Тому й процес виокремлення необхідної біографічної інформації буде мати свої особливості.

Якщо на першому етапі пошуку за ключовими словами процес відбору для науковця той самий, що й у випадку пошуку інформації про умовного діяча культури та мистецтва, то другий етап представляє зовсім інший шлях сортування та групування відібраного матеріалу. Зазвичай там буде небагато інформаційного шуму та зайвого піару, але водночас може бути ситуація зовсім закритого типу представлення авторських матеріалів, експериментальних наукових дослідів і біографічних даних. У такому випадку можливе використання тільки загальної офіційної інформації з *wiki*, сучасних онлайн-енциклопедичних видань, публікацій і згадок інших учених, офіційні визнання заслуг і фото, відео репортажі. При відкритому способі комунікації вченого, його наукова діяльність, а часто й особисті контакти, можливо відслідкувати в мережі, наприклад, за допомогою електронної пошти.

Також особиста інформація може бути представлена на сторінках організацій і установ у відповідних структурних підрозділах, соціальних мережах, персональних каналах YouTube, у відомостях на основі даних колег і друзів, банківських реквізитів, фінансових документів, *twitter*, *instagram*, *skype*. Наукова діяльність відображена у власних авторських публікаціях в українських і світових виданнях, статтях у збірниках праць, колективних монографіях, що найчастіше відкриті в мережі на сайтах електронних аналогів журнальних видань (<http://usj.org.ua/>), збірників праць (<http://ub.nbuv.gov.ua/>), сайтів наукових установ і організацій (<http://nbuv.gov.ua/>, <http://nplu.org/>), дисертаційних і реферативних баз даних (<http://www.disser.com.ua/>). Чимало інформації можна отримати і з наукових соціальних мереж. Так, <https://www.academia.edu/> надає можливість за ключовими словами або групою спільних інтересів отримати доступ до опублікованих або ще робочих (*working paper*) публікацій науковця; <https://scholar.google.ru/> — переглянути профіль, публікації, співавторів та індекс цитувань ученого; бібліографічна та реферативна база даних та інструмент відстеження цитування статей, що опубліковані в наукових виданнях «Scopus» (<http://www.scopus.com/>)

також може надати інформацію з особистого профілю науковця або організації; <https://www.science-community.org/uk/> пропонує статті, вебінари, інтерв'ю, гранти, вакансії для науковців. Така віртуальна комунікація знайшла своє відображення також у наукових форумах (<http://forum.kharkiv.edu/>, http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=71&Itemid=369) та наукових блогах (<http://naub.org.ua/>, <http://scienceblogs.com/>, <http://www.researchblogging.org/>, <http://www.sciencedirect.com/>). Ще одним джерелом біографічної інформації можемо вважати віртуальні спільноти або групи, створені у соціальних мережах, професійні або популяризаторські. Найчастіше з першим типом спільнот виникають складнощі у вигляді їхньої закритості для незареєстрованих користувачів без права доступу в групи, що обмежує пошукові можливості відбору й аналізу персональних професійних чи особистих даних науковця. Водночас, відкриті професійні спільноти надають забагато прав для користувачів із метою редагування, уточнення, коментування, додавання відомої їм нової інформації і тому потребують певного фільтрування випадкових повідомлень або тролінгу.

Робота з джерелами біографічної інформації для третього домену — «підприсмець» співпадає на першому етапі з двома попередніми. Висвічена інформація, що підлягає обробці та фільтруванню, чітко окреслює специфіку діяльності підприємця. Місця роботи, навчання, банківські установи, податкові звіти, фінансова інформація, клієнтські замовлення, соціальні потреби, медичні служби, інформація про пересування, відрядження, офіційні та ділові зв'язки. Деяку інформацію можливо також почерпнути з державних реєстрів, сайтів об'яв, працевлаштування та декларацій. Неофіційна інформація з соціальних мереж відкриває шлях до розбавлення суто професійних даних різного роду повідомленнями про особу, її особисті зацікавленості та коло рідних, друзів. Наразі наведені професійні персональні дані є найбільш вразливими в мережі інтернет, пов'язаними з можливими ризиками використання особистої інформації та потребують захисту від незаконного втручання, розголошення або пошкодження даних.

Таким чином, разом із відкритістю інформації, доступністю її вільного знаходження та отримання, виникає проблема регламентації використання персональних даних та їхнього захисту, що, в свою чергу, звужує можливості отримання біографічної інформації при складанні цілісного життєвого шляху людини в послідовності сукупностей щоденних подій і ситуацій.

Останнім часом фіксування таких буденних станів стає невід'ємною частиною життя молодого покоління, що суттєво видозмінює

відбір та обробку біографічного фактажу і вірогідно може привести до заміщення нарративів візуальними образами. Короткі повідомлення доповнюються великим обсягом фото та відеоматеріалу, прочитання якого та виділення найголовнішого з нагромадженого в подальшому може суттєво видозмінити і сам зміст основної функції біографіста-дослідника: від реконструювання (синтезу, добудови) біографії до її структурування (аналізу, фільтрації фактичного матеріалу).

Загалом, аналізуючи сучасне інтернет середовище як особливе соціальне — зі своєю мовою взаємодії, нормами, ритуалами, сценаріями, стереотипами, ієрархією, в основі якого лежить можливість впливу на хід комунікації, відзначимо накладання, суміщення та навіть змішування віртуального та реального, особистого та публічного. Реконструйована на основі наявних електронних джерел інформації біографія сучасної людини, з одного боку, відкриває перед дослідником особистий світ людини, її думки, емоції, почуття та переживання, а з іншого чітко демонструє залежність самосприйняття досліджуваної особи від її бачення іншими, представленості її віртуального образу в мережевому просторі. Усвідомлення взаємовпливу через механізм оберненого зв'язку дає змогу дослідникові-біографісту відтворити усю багатогранність і цілісність життєдіяльності сучасника.

1. *Barbier G., Feng Z. & Gundecha P.* Provenance data in social media // *Synthesis Lectures on Data Mining and Knowledge Discovery*. – Morgan&Claypool Publisher, 2013. – Vol. 4, No. 1. – P. 1–84.
2. *Gao H., Hu J., Huang T. & Wang J.* Security issues in online social networks // *Internet Computing, IEEE*. – 2011. – Vol. 15, No. 4. – P. 56–63. – http://www.cs.northwestern.edu/~ychen/Papers/social-NetSec_survey.pdf.
3. *Gjoka M. & Kurant M.* Practical recommendations on crawling online social networks // *Selected Areas in Communications, IEEE Journal on*. – 2011. – V. 29, No. 9. – P. 1872–1892.
4. *Kelly P.* Human Identity Part 1: Who are you? / P. Kelly. – <http://www-home.calumet.yorku.ca/pkelly/www/id1.htm>
5. *Leskovec J., Lang K., Dasgupta A. & M. Mahoney.* Community structure in large networks: Natural cluster sizes and the absence of large well-defined clusters. – *Internet Mathematics*, 2009. – Vol. 6, No. 1. – P. 29–123.

Інтернет як джерело біографічної інформації про сучасників.

Вернік Ю. В., науковий співробітник Інституту біографічних досліджень НБУВ (Київ).

Українська біографістика = Biographistica ukrainica. – Київ, 2016. – Вип. 14. – С. 250–262.

В останні десятиліття на відміну від попередніх років буденне життя значної більшості наших сучасників фіксується і документується в пошукових системах Google, Bing, Yandex, соціальних мережах (Fb, Vk), Twitter, LinkedIn, Youtube, електронному листуванні. Таким чином створюється або накопичується інформація щоденної активності людини. Створюючи біографії особистостей минулих років основною функцією була реконструкція або заповнення невідомого матеріалу через відомий (інтерполяція). Щодо сучасників такої проблеми не виникає, але гостро постає питання структурування певного накопиченого масиву інформації щодо персони, тобто виявлення цілісного життєвого шляху в сукупності звичайних щоденних подій і ситуацій. Обробка зібраного матеріалу потребує нових підходів до створення, аналізу та побудови біографії сучасних видатних діячів і пересічних громадян. За відсутності методологічної та теоретичної бази опрацювання отриманого в такий спосіб матеріалу виникає проблема пошуку нових підходів до обробки масиву біографічного фактажу. Розглядаються основні етапи пошуку інформації, відбір і систематизація джерел за певними критеріями (професійна, міжособистісна, громадська, освітня складова біографічної інформації), відокремлення від супутнього інформаційного шуму, аналіз, обробка та узагальнення персональних даних для створення біографії сучасника.

Ключові слова: джерела біографічної інформації, соціальні мережі, блоги, персональні дані, домени.

The Internet as a source of biographical information about his contemporaries.

Vernik Y. V., researcher at the Institute of biographical research, the Vernadsky National Library of Ukraine (Kiev).

Ukrainian biographical = Biographistica ukrainica. – Kyiv, 2016. – Vol. 14. – P. 250–262.

In recent decades, in contrast to previous years, the daily life of the majority of our contemporaries is recorded and documented in the search engines Google, Bing, Yandex, social networks (Fb, Vk), Twitter, LinkedIn, Youtube, e-mail. This creates or collects information daily

human activity. Describing the biographies of personalities of the past years, the main function was to reconstruct an unknown or filling material through a known (interpolation). About contemporaries such a problem does not arise, but at the same time is an issue of structuring certain accumulated an array of information about the person, it is a manifestation of a holistic way of life together ordinary daily events and situations. Processing of the collected material requires new approaches to the creation, analysis and construction of modern biographies of prominent figures and ordinary citizens. In the absence of a methodological and theoretical framework of treating the material thus there is the problem of finding new approaches to the treatment of an array of biographical factual material. The main stages of information search, selection and systematization of sources according to certain criteria (professional, interpersonal, social, educational component biographical information), separation from the accompanying information noise, analysis, processing and compilation of personal data to recreate a contemporary biography.

Keywords: sources of biographical information, social networks, blogs, personal data domains.

Интернет как источник биографической информации о современниках

Верник Ю. В., научный сотрудник Института биографических исследований НБУВ (Киев).

Украинская биографистика = Biographistica ukrainica. – Киев, 2016. – Вып. 14. – С. 250–262.

В последние десятилетия, в отличие от прошлых лет, повседневная жизнь большинства наших современников фиксируется и документируется в поисковых системах Google, Bing, Yandex, социальных сетях (Fb, Vk), Twitter, LinkedIn, Youtube, электронной почте. Таким образом создается или накапливается информация ежедневной активности человека. При описании биографии личностей прошлых лет основной функцией была реконструкция или заполнение неизвестного материала через известный (интерполяция). В отношении современников такой проблемы не возникает, но вместе с тем остро стоит вопрос структурирования определенного накопленного массива информации об особе, то есть проявление целостного жизненного пути в совокупности обычных ежедневных событий и ситуаций. Обработка собранного материала требует новых подходов к созданию, анализу и построению биографии современных выдающихся деятелей и рядовых граждан. При отсутствии методологической и теоретической базы обработки полученного таким образом материала возник-

кает проблема поиска новых подходов к обработке массива биографического фактажа. Рассматриваются основные этапы поиска информации, отбор и систематизация источников по определенным критериям (профессиональная, межличностная, общественная, образовательная составляющая биографической информации), отделение от сопутствующего информационного шума, анализ, обработка и обобщение персональных данных для воссоздания биографии современника.

Ключевые слова: источники биографической информации, социальные сети, блоги, персональные данные, домены.